

12. října 1918 sobota – významný den. Nemaje nejmenšího tušení šel jsem k obědu a k Befehlu. U kanceláře jsem se dozvěděl, že od Gruppe III jde 17 jednoročáků do pole na frontu. Pak i jakousi zprávu jsem zaslechl, že i já. Nevěřil jsem, až Oberlajtnant Planner přečetl Gruppenkomandobefehl, dle něhož má 6 jednoročáků odejít hned na frontu a to i já. Všech šest nás povýšili na Feurwehren Kadet Aspirant. Zpráva jsem přijal dost klidně, ač jsem byl velice překvapen. Oberlajtnant nám gratuloval a přál štěstí do pole, pak kolegově gratulovali a já říkal, ať kondoluji.

13. října 1918 neděle – asi poslední, co jsem prožíval tady v Pustertálu. Po mši jsme šli fasovat Ausrüstung, ale nic neměli. Já jsem fasoval pouze pistoli a 30 nábojů. Po obědě to šlo honem. Oberlajtnant Toth mi povolil jet ještě na pár dní domů. Tak jsem si to honem v kanceláři vyřídil. Nafasoval 20 K, 3 Fleischkonservy a 6 Kaffekonserv, vzal propustku do 16. Tak tak jsem doběhl k vlaku, už vjížděl do nádraží, beze všeho jsem vskočil do vagonu a už vlak jel. Jenom se nebát. Via Spittal, Vídeň, Strážnice.

15. října 1918 úterý – měl jsem nesmírnou radost, že jsem doma, jako naši byli rádi. Najedl jsem se, umyl a převlekl do salonek. Vypadal jsem pěkně, jak všichni říkali a gratulovali k povýšení. Procházel jsem se městem s kamarády, ale radost mi kazilo pomyšlení, že brzy zas musím odjet. Měl jsem slavit jubileum svého vojančení, plný rok. Právě po roce jsem měl jet na frontu, ale nejel jsem. Dostal jsem španělskou chřipku a ležel doma. Pak už byl převrat.

Československý legionář des. Jan Martinek (1892–1918)

Tento rok slavíme 100 let od vzniku Republiky Československé (nebo také Československé republiky, či v zahraničí ustáleného názvu Czechoslovakia). Znamé jsou československé dějiny a houštiny, kterými se muselo během historie projít, abychom došli samostatnosti a autonomie. Méně známým faktem, na který se mnohdy zapomíná anebo se přehlíží, je to, že vznik Československa byl vykopen krví legionářů. A vpravdě z jejich krve povstala naplněná idea realizace první republiky. Jeden z těch, kteří dobrovolně vstoupili do legií, domů se již nevrátili a svoji krví zpečetili vzniknuvší Československo, byl Jan Martinek ze Strážnice.

Narodil se 18. prosince 1892 ve Strážnici do rodiny Františka Martinka a jeho ženy Apolonie (roz. Badařové). V civilním životě byl rolníkem. V roce 1910 nastoupil vojenskou základní službu. Roku 1914 byl mobilisován a s 25. praporem polních myslivců odeslán na ruskou frontu. Zde upadl 16. května 1915 do zajetí. Dne 10. července 1918 vstoupil na vlastní žádost do československých legií a byl zařazen jako střelec k 5. čs. střeleckému pluku. Dne 15. ledna 1918 byl zařazen k 1. rotě úderného praporu a absolvoval příslušný výcvik. Dne 26. dubna 1918 dorazil do Kanskú-Jenisejského, kde se účastnil prvních bojů úderného praporu s bolševiky. Do bojových akcí byl zařazován do 14. července 1918 a 1. srpna 1918 byl povýšen na desátníka. Po odpočinku a přepravě přes Bajkal se zúčastnil dalších bojů a 8.

září 1918 byl vyznamenán medailí sv. Jiří IV. stupně. Další boje probíhaly u Nižní a Verchní Tavalgy ve dnech 16. a 17. září. Zde Jan Martinek 17. září 1918 padl. Byl pochován v Jekatěrinburgu na Michailovském hřbitově.

Tímto příspěvkem bych rád vzdal úctu a čest Janu Martinkovi i ostatním československým legionářům, kteří se svým životem podepsali pod slova Mistra Jana Husa: Super omnia vincit veritas (Pravda vítězí nad vším). Vždyť tato slova jsou právě na naši prezidentské standartě: Pravda vítězí.

Filip Martinek, student Teologické fakulty JU